

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

114. An censeatur matrimonium consummatum, si solus vir intra vas
fœminæ naturale seminet, fœmina verò non seminante? Ex quo infertur,
quod si viro seminante, fœmina non seminauerit, idque partibus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

3. Declarationes verò Cardinalium hæ sunt, quas affert Pontius *num. 5.* Proprius Parochus est, in cuius Parochia contrahentes habitant tempore quo matrimonium contrahitur: & alia sic affert. Quando matrimonium contrahitur inter duos alienigenas, & à paruo tempore in aliquo loco habitantes, qui tamen sint cogniti, & non sint comprehensi inter vagabundos, proprius eorum Parochus esse intelligitur, in cuius parochia habitant, & tempore quo matrimonium contrahunt. Vide lector, quàm sit difficilis hæc quæstio, cum pro parte negativa adsint Rotæ decisiones, & pro affirmatiua Cardinalium responsiones. Sed cum de istis non constet authenticè, à prima opinione non discederem.

RESOL. CXIII.

An contrahentes matrimonium in peccato mortali peccent dupliciter, quia non solum suscipiunt, sed etiam ministrant hoc Sacramentum? Ex part. 3. tract. 4. Ref. 198. alias 199.

Sup. hoc in tom. 1. tr. 1. Ref. 11 in fine, & in to. 4. tr. 8. lege doctrinam Ref. 52. signanter à n. 2. & vers. Probatur.

§. 1. Peccare dupliciter docent Pontius *de matr. lib. 1. cap. 8. num. 11.* Valquez in 3. part. 10. 3. disp. 1. 3. 6. cap. 3. num. 38. Ledesma *de matrim. quest. 4. 3. art. 3. ad ultim. argum.* Nauatrus in cap. 1. §. Sacerdos, num. 10. dist. 6. de penit. & alij. Et ratio est, quia ipsi non solum suscipiunt, sed etiam ministrant Sacramentum. Ego peccant dupliciter, & tanquam susceptores, & tanquam ministrantes.

2. Sed contrariam sententiam probabilem esse puto, quam tenet Fernandez de Heredia *disp. de Sacram. in genere, part. 10. dub. 1. 3. num. 4.* Filiucius *tom. 1. tract. 1. cap. 6. num. 87.* Ledesma in *sum. cap. 6. tom. 1. de Sacram. in genere, dub. 9.* Fernandez in *exam. Theolog. moral. part. 3. cap. 18. §. 1. num. 5.* qui citat Sotum, Guttierrez *de matrim. cap. 4. 1. num. 3.* Sanchez *de matrim. tom. 1. lib. 2. disp. 6. num. 4.* Ioan. de la Cruz *in direct. conscient. part. 2. de Sacram. in genere, quest. 4. dub. 3. concl. 1.* Coninch *de Sacram. quest. 64. art. 6. dub. 1. num. 38.* Layman in *Theol. moral. lib. 3. tract. 1. cap. 5. num. 9.* Villalobos in *summa, tom. 1. tract. 4. diff. 4. num. 5.* vbi sic affert: [El que recibe el Sacramento del matrimonio en pecado mortal, no pecas mas que vi peccado, como si recibiera otro Sacramento, por que aunque ambos los contrahentes sean ministros, con todo no estan deputados especialmente para esso.] Vnde patet responsio ad argumentum contrariæ sententiæ.

RESOL. CXIV.

An censetur matrimonium consummatum, si solus vir intra vas femina naturale seminet, femina vero non seminante?

Ex quo inferitur, quod si viro seminante femina non seminaverit, idque partibus constat, possim Religionem ingredi, & profiteri, & pars relicta in saculo aliud matrimonium inire. Ex part. 5. tract. 1. 3. & Misc. 1. Ref. 54.

Sup. hoc infra in fine Ref. 216. & in Ref. 238. §. Et ideo. & in to. 5. tr. 5. cum in fine Ref. 151. Et vt melius dissoluatur

§. 1. Affirmatiuam sententiam docent Doctores quos citat Sanchez *vbi supra num. 10.* quibus ego addo Guttierrez *de matrim. cap. 5. 4. num. 12.* vbi ex multis probat, quòd si solus vir intra vas naturale femine seminet, consummatur matrimonium, quia semen femineum non est ad generandum necessarium.

2. Sed quamuis hæc opinio sit communior &

probabilior, tamen contrariam probabilem etiam esse existimo cum Sanchez *de matrim. tom. 1. lib. 2. disp. 21. num. 11.* vbi ex pluribus Doctores probat per vtriusque feminis commixtionem fieri coniuges vnam carnem, & per consequens consummari matrimonium. Et ideo hanc sententiam mordicus tenet nouissimè doctus Alphonsus Caranza in eruditissimis commentariis *de partu humano, cap. 20. q. 1. n. 6.* vbi firmat, femina semen non emittente, matrimonium non consummari; & ad argumentum affirmatiuæ sententiæ respondeo illud principium philosophicum, quòd semen femineum non sit necessarium ad generationem, non esse ita certum, vt probabiliter quis contrarium tenere non possit; & ita tenent præter Doctores, quos citat Sanchez *vbi supra*, Levinus Lemnius *lib. 4. de oculis natura miraculis, cap. 23.* Ambrosius Pareus *de anatom. lib. 23. cap. 1.* Andreas Laurentius *de hist. anatom. lib. 8. cap. 2. quest. 5. & cap. 4. quest. 11.* Iacobus Guillemaus *de generatione, fol. 205.* Ioannes Baptista Saluaticus *in controuers. medic. cap. 79.* Sancta Cruz *de Hippocrate philos. super text. 73. de dieta.* Plutarchus *lib. 5. de placitis Philosophorum, cap. 5.* Lactantius Firmianus *de opificio Dei, cap. 12.* Nemesius *lib. de natura hominis, cap. 25.* Et hanc sententiam aperte docuit etiam Iustinianus (quod adhuc Iurifconsulti non obseruauerunt) in Authentica *de triente, & semisse*, quæ est Nouella 18. vbi sic ait, *Neque enim masculus ipse in se, nec femina solum ad natiuitatis propagationem sufficiens est; sed vtrumque eorum coaptauit Deus ad generationis opus.* Idem Iustinianus in §. *sed hæc institutio, de exhereditat. liberorum.* Ita vtraque persona in hominum procreatione simili naturæ officio fungitur, quòd ipsum antea supposuerat in leg. 12. tabularum *cap. 14. de legitimis hereditibus*, & ab his intelligendus est Baldus, qui filium quoddam compositum appellat in leg. *fin. in fine. Cod. de seruis fugitiuis.* Sequitur Boerius post alios *decis. 24. 1. num. 7.* & post Georgium Robalg. notat Andreas Dalnerus *de iure hominis, part. 6. num. 5.* nouissimè Thomas Actius post Syluam nuptialem in *tract. de infirmitate legali, cap. 20. num. 7.* Et tandem norandum est hanc sententiam confirmare sacrum textum in illis verbis Iob c. 10. *Nonne sicut lac mulsisti me, & sicut caseum me coagulasti.* quibus in conceptu feminum maris & femina concursus, & commixtio diuersorum, ac in caseo, (ad generationem humanam necessarius) velut exprimitur.

3. Cæteras verò rationes pro hac opinione videbis apud Caranzam *loco citato*, à quo supradicta sum mutuatus, quæ omnia satis confirmant id de quo olim Romæ à quodam Eminentissimo interrogatus fui, & quod probabiliter ego docui in 4. part. tr. 2. *resol. 43.* cum Ioanne Præposito Theologo Societatis Iesv, quòd si viro seminante femina non seminaverit, idque partibus constet, possent Religionem ingredi & profiteri, & pars relicta in saculo aliud matrimonium inire. Vide etiam ibi ex probabilitate huius sententiæ alios casus decisos.

RESOL. CXV.

An, deficientibus hominibus secularibus, teneretur Religiosi contrahere matrimonium? Et notatur posse etiam nunc occurrere casum, in quo Religiosus teneretur matrimonium contrahere; vt quando sequerentur seditiones, & bella, nisi Principis filius Religiosus uxorem duceret; tunc enim sub peccato mortali matrimonium inire teneretur. Ex part. 3. tract. 4. Ref. 288. alias 289.

l. 3 §. 1.

hæc quæstio lege infra doctrinam Ref. 243. & si vides alias Ref. & 55. eius annotationum doctrina pleuetis.

Quæ nunc inuenitur in tom. 5. tr. 14 Ref. 153. Et cum eodem Præposito hic citato infra in Ref. 243. §. Secundo. & in Ref. 238. §. Et ideo, ante mediū, vers. Ex quibus.